

ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงฟ็อนมาลัย

INSTRUCTIONAL TECHNIQUES FOR SINGING “FORN MALAI”

นาริศา ธัญโรจน์วิวัฒน์¹ ชัยพฤกษ์ เมฆรา²

Navarisa Tanyarodvivat Chaipruck Mekara

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงฟ็อนมาลัย และเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงฟ็อนมาลัย

ผู้วิจัยเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาตามแนวคิดของฮัสเซล เป็นการวิจัยปรากฏการณ์วิทยาเชิงพรรณนา ศึกษาประสบการณ์ด้วยการค้นหาโดยตรง วิเคราะห์ และบรรยายปรากฏการณ์ที่เฉพาะเจาะจง โดยปราศจากการทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ใช้การหยั่งรู้ เน้นความเข้มข้นของข้อมูล มี 3 กระบวนการสำคัญ คือ การหยั่งรู้ การวิเคราะห์ ปรากฏการณ์ และการบรรยายปรากฏการณ์ ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน มีคุณสมบัติ คือ สมัครใจเรียนการขับร้องเพลงไทย มีพื้นฐานการขับร้องเพลงประเภทอื่น สามารถอ่านโน้ตดนตรีไทยได้ สามารถอ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขระภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงฟ็อนมาลัย คู่มือครู แผนการสอนจำนวน 6 แผน แบบประเมินแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต คู่มือผู้เรียน ใบความรู้ แบบฝึกปฏิบัติ การเรียนทั้งหมดจำนวน 10 ชั่วโมง

ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงฟ็อนมาลัยอยู่ในระดับที่ดี ทั้งเทคนิคเสียงเอื้อน อื้อ อือ เทคนิคการปรับเสียง และเทคนิคการกระทบเสียง และสามารถขับร้องเพลงฟ็อนมาลัยได้อย่างไพเราะ

คำสำคัญ: การขับร้องเพลงไทย, หลักการขับร้องเพลงไทย, เทคนิคการขับร้องเพลงฟ็อนมาลัย

¹นักศึกษาหลักสูตรดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยดุริยางศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ

²อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยดุริยางศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ

Abstract

The purpose of this research was to create and use a teaching module of the singing techniques used in the song “Forn Malai”, and to study its effectiveness when used to teach that song. The researcher employed the qualitative approach to produce a result according to Husserl descriptive phenomenology, involving direct exploration, analysis, and description of specific phenomena independently, without relying on predefined hypothesis testing. The researcher also employed intuition in presenting the findings, prioritizing database intensity, exploration width and depth. There were two student participants with the following qualifications: familiarity with the basic singing techniques of other genres but not of Thai classical music; the ability to read Thai classical music notation; and the ability to pronounce the Thai alphabet correctly. The core material used for this research was the song, “Forn Malai”. The teaching module consisted of the teacher’s manual and six lesson plans, covering ten hours of study. The student textbook consisted of the information about “Forn Malai, singing exercises, assessments, interviews, and observation. During the tests of the teaching materials, a video was recorded by the researcher to aid in observing the progress of the participants.

The research results showed that the students achieved a good level in the Eue Hue vocal, Kratop vocal, and Prip vocal techniques used in “Forn Malai”. They were, thus, able to sing the song beautifully.

Keywords: Thai singing, Principles of Thai singing, Techniques for Singing “Forn Malai”

ความสำคัญและที่มา

เอกลักษณ์ที่โดดเด่นในการขับร้องเพลงไทย คือการผสมผสานการร้องตามบทประพันธ์เข้ากับการเอื้อน โดยการเอื้อนนี้นี้จะประกอบไปด้วยเสียงสั้น เสียงยาว เสียงดัง และเสียงเบา อีกทั้งยังแทรกอารมณ์โกรธ อารมณ์รัก อารมณ์โศกเศร้าเสียใจ ในการขับร้องด้วย อารมณ์เพลงขึ้นอยู่กับทำนองเพลงและความหมายของบทประพันธ์นั้นๆ รวมไปถึงวิธีการขับร้องของผู้ขับร้องด้วยว่าสามารถขับร้องให้มีความนุ่มนวล ไพเราะและอยู่ในหลักของการขับร้อง และความสามารถของผู้ขับร้องจึงมีความสำคัญมากต่อความไพเราะของบทเพลง (กาญจนา อินทรสุวรรณ์, 2540, น.1)

เมื่อก้าวถึงความสามารถของผู้ขับร้อง สิ่งสำคัญที่เป็นองค์ประกอบให้ผู้ขับร้อง ขับร้องได้อย่างไพเราะ ก็คือ วิธีการเรียนการสอน สื่อการสอน และขั้นตอนการฝึกซ้อมของผู้ขับร้อง แต่เดิมการเรียนดนตรีไทยมีระบบการถ่ายทอดความรู้แบบการบอกด้วยปากเปล่า เป็นการถ่ายทอดจากครูถึงผู้รับการถ่ายทอด (ลูกศิษย์) หรือที่เรียกว่า “มุขปาฐะ” (Oral Tradition) มาตั้งแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบัน

ภาณุภาค โมกขศักดิ์ (2558, น.185) ในการถ่ายทอดความรู้แบบ “มุขปาฐะ” สำหรับการสอนลักษณะนี้นั้นมีจุดแข็งอยู่ตรงสามารถถ่ายทอดรายละเอียดต่างๆ ได้อย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ จินตนาการ และเทคนิคเฉพาะตัวของครูผู้ถ่ายทอดที่หลากหลายแตกต่างกันไป แต่มักพบปัญหาในผู้ที่เริ่มเรียนครั้งแรก หรือผู้ที่ไม่ค่อยมีไหวพริบทางด้านความจำจากการฟังเพียงอย่างเดียว และยังไม่มีการสรุปการเรียนรู้แบบนั้นมาก่อน เนื่องจากไม่มีเอกสารบันทึกรายละเอียดข้อมูลความรู้ เมื่อต้องการความรู้ก็ต้องสอบถามครู อาจารย์ด้วยปากเปล่า ต้องหัดคิดค้นหาคำตอบวิธีด้วยตนเอง หรือเรียกว่าครูพักลักจำ นั่นเอง (มนตรี ตรีโมท, 2481)

สำหรับการฝึกขับร้องเพลงไทยนั้น หลักสำคัญของการขับร้องเพลงไทยให้ถูกต้องทั้งเสียงร้องและวิธีการเอื้อนให้ไพเราะประกอบไปด้วย การใช้เสียง ใช้กำลังลม ฝึกการหายใจ ด้วยการบังคับลมหายใจให้ยาวขึ้น ฝึกการใช้ริมฝีปาก ออกเสียงให้ถูกต้องตามตัวอักษร อักษร และเส้นของเพลงไทยอยู่ตรงการเอื้อน มีทั้งเอื้อนในคำ และเอื้อนเป็นประโยคยาวๆ เพราะฉะนั้น

การหายใจให้ถูกต้องตามช่วงระยะของวรรคเพลงนั้น เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะจะช่วยให้เสียงแจ่มใสไพเราะอีกด้วย นอกจากนี้ การที่จะทำให้การขับร้องเพลงไทยไพเราะและสมบูรณ์ สิ่งที่สำคัญไม่ได้ก็คือ เทคนิคการเอื้อน หรือเรียกว่า “หลักเสียงพิสดาร” ซึ่งหลักเสียงพิสดารนี้ มีมากมายหลายเทคนิค อาทิเช่น ครั้น เกลือก กลอก ปรีบ กลิ่น กระทบ เป็นต้น (ท้วม ประสิทธิ์กุล, 2529, น.194) ซึ่งเทคนิคดังกล่าว ที่นำมาใช้กันบ่อยในทุกเพลงและทำให้เพลงไพเราะขึ้นเห็นจะเป็น การปรับเสียง และการกระทบเสียง ผู้ขับร้องจึงควรฝึกเทคนิคการขับร้องดังกล่าวนี้ให้ได้ก่อนแล้วจึงจะฝึกเทคนิคที่ยากขึ้นไปตามลำดับ

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกบทเพลงที่มีการใช้เทคนิคการดังกล่าวในการฝึกการขับร้อง คือเพลงพ่อนมาลัย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ลาวดวงดอกไม้ เป็นเพลงไทยที่มีสำเนียงลาว เป็นทำนองเพลงเก่าของเชียงใหม่ ซึ่งอาจารย์มนตรี ตราโมท ได้นำมาแต่งทำนองเพลงและบทร้องขึ้นใหม่ โดยได้นำทำนองเพลงพ่อนดวงดอกไม้ ของนางข้าหลวงของแม่ท้าว คำปิ่น มาเป็นแนวทางในการประพันธ์และเจ้านครราชบุรีมีพระชายาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงนำมาใช้ประกอบการแสดงในละครเรื่อง น้อยใจยา ซึ่งกรมศิลปากรปรับปรุงขึ้นใช้แสดงละครพันทางเรื่อง พระยาผานอง แสดง ณ โรงละครแห่งชาติ

บทเพลงพ่อนมาลัยเป็นเพลงอัตราจังหวะ 2 ชั้น มีจังหวะปานกลางไม่ช้าและไม่เร็วเกินไป มีเสียงเอื้อน อื้อ ฮือ สอดแทรกกระหว่างคำร้องเพื่อเชื่อมต่อให้ทำนองเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่ขาดจากกัน และมีการใช้เทคนิคการเอื้อน คือการปรับเสียง และการกระทบเสียง อยู่ในบทเพลงจำนวนมาก จึงเหมาะสมสำหรับการใช้เป็นเพลงฝึกเทคนิคการขับร้องสำหรับผู้เริ่มเรียนการขับร้องเพลงไทยครั้งแรก เพราะผู้เรียนจะได้มีประสบการณ์การฝึกเทคนิคการขับร้องเพลงไทยได้จากการเรียน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการฝึกเทคนิคการขับร้องเพลงไทยเป็นสำคัญ เพราะเทคนิคการขับร้องนั้นจะช่วยเสริมให้บทเพลงไพเราะ แต่ต้องได้รับการฝึกฝนเป็นขั้นตอน ผู้วิจัยจึงได้เลือกสร้างชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ่อนมาลัย เพื่อช่วยเสริมร่วมกับการสอนแบบ “มุขปาฐะ” ในการสอนแบบดั้งเดิม และเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและใช้ชุดการสอนเทคนิคขับร้องเพลงพ่อนมาลัย
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ่อนมาลัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. สามารถใช้ชุดการสอนเทคนิคขับร้องเพลงพ่อนมาลัยเป็นคู่มือการสอนของครูได้ และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงไทยได้
2. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการขับร้องเพลงพ่อนมาลัย
3. ได้ทราบประสิทธิภาพของการใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ่อนมาลัย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย
ความรู้พื้นฐานการขับร้องเพลงไทย มีดังนี้
 - 1.1) ประวัติความเป็นมาของการขับร้องเพลงไทย
 - 1.2) องค์ประกอบของการขับร้องเพลงไทย
 - 1.3) ทำนองในการขับร้องเพลงไทย
 - 1.4) ศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการขับร้องเพลงไทย
- เทคนิคการขับร้องเพลงไทยในเพลงพ่อนมาลัย มีดังนี้
 - 1.5) เสียงเอื้อนที่ใช้ในเพลงพ่อนมาลัย

1.6) การกระทบเสียง

1.7) การปรับเสียง

2. ขอบเขตผู้ให้ข้อมูล

บุคคลทั่วไปที่สมัครเรียนขับร้องเพลงไทย ที่วิทยาลัยดุริยางศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งเลือกแบบเฉพาะเจาะจง โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

2.1) เป็นผู้สมัครใจสนใจเรียนขับร้องเพลงไทย

2.2) มีพื้นฐานการขับร้องเพลงประเภทอื่น

2.3) สามารถอ่านโน้ตดนตรีไทยได้ เนื่องจากชุดการสอนมีการบันทึกระบบโน้ตดนตรีไทย

2.4) สามารถอ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขระภาษาไทยได้

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนในการทดลองใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงฟ้อนมาลัย โดยใช้เวลาทั้งหมด 10 ชั่วโมง เรียนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมจำนวน 10 ครั้ง ทำการทดลองระหว่างวันที่ 29 กรกฎาคม 2563 ถึงวันที่ 28 สิงหาคม 2563 รวมระยะเวลาทั้งหมด 5 สัปดาห์ โดยใช้ วิทยาลัยดุริยางศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ เป็นสถานที่ทำการทดลองใช้ชุดการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงไทย หมายถึง ชุดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกการขับร้องเพลงไทย ประกอบด้วย คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน แนวทางการขับร้องเพลงไทย

2. การขับร้องเพลงไทย หมายถึง การเปล่งเสียงออกเป็นทำนองมีจังหวะแน่นอน สม่่าเสมอ การขับร้องเพลงที่มีเอื้อน สอดแทรกในคำร้องและระหว่างคำร้อง ซึ่งผู้ขับร้องต้องปฏิบัติตามการขับร้องด้วยความประณีต เพื่อให้บทเพลงไพเราะน่าฟัง

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกวิธีวิจัยแบบ ศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) ซึ่งมีรากฐานมาจากเชิงปรัชญา เป็นการแสวงหาความจริง ปรากฏการณ์วิทยาเป็นการศึกษาที่มีพื้นฐานมาจากสาขาปรัชญา คือการทำความเข้าใจความเชื่อมโยงของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในโลก โดยศึกษาปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่งที่สนใจ เพื่อค้นหาแก่นแท้ของปรากฏการณ์นั้นให้มีความชัดเจน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาตามแนวคิดของฮัสเซล ซึ่งเป็นการวิจัย ปรากฏการณ์วิทยาเชิงพรรณนา (Descriptive phenomenology) ที่ศึกษาประสบการณ์ด้วยการค้นหาโดยตรง (Direct exploration) วิเคราะห์ และบรรยายปรากฏการณ์ที่เฉพาะเจาะจงอย่างเป็นอิสระโดยปราศจากการทดสอบสมมุติฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ใช้การหยั่งรู้ (Intuiting) ในการนำเสนอข้อค้นพบ เน้นความเข้มข้นของข้อมูล ความกว้าง และความลึกของประสบการณ์ ประกอบด้วย 3 กระบวนการสำคัญ คือ การหยั่งรู้ การวิเคราะห์ปรากฏการณ์ และการบรรยายปรากฏการณ์ (ชาย โพธิ์สิตา, 2550, น.97)

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในการสร้างชุดการสอน ประกอบด้วย เรื่องประเภทชุดการสอน วิธีการสร้างชุดการสอน เรื่องการขับร้องเพลงไทย ประวัติการขับร้องเพลงไทย หลักการขับร้องเพลงไทย เทคนิคการขับร้องเพลงไทย หลักการสอนขับร้องเพลงไทย เทคนิควิธีการสอนดนตรี วิธีการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอน

2) วิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารที่ได้พบทวน แล้วกำหนดหัวข้อ เรื่อง กำหนดระยะเวลา และดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ส่วนสำคัญ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การสร้างชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย

ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) คู่มือครู ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน จำนวน 10 ชั่วโมง แบ่งคาบเรียนออกเป็นครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยได้กำหนด เนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ ขั้นตอนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ ใบความรู้ และการวัดผล ประเมินผล

2) คู่มือผู้เรียน ประกอบด้วย บทนำ คำแนะนำเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย ใบความรู้ และแบบทดสอบ แบ่งออกเป็น 3 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความรู้พื้นฐานการขับร้องเพลงไทย ใช้ระยะเวลาการเรียนรู้จำนวน 2 ชั่วโมง เนื้อหาประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาการขับร้องเพลงไทย องค์ประกอบของการขับร้อง ศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการขับร้อง และทำนองในการขับร้องเพลงไทย

กิจกรรมที่ 2 เรื่องการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงไทย ใช้ระยะเวลาการเรียนรู้จำนวน 3 ชั่วโมง เนื้อหาประกอบด้วย เทคนิควิธีการฝึกปฏิบัติเสียงเอื้อน อื้อ อือ การปรับเสียง และการกระทบเสียง

กิจกรรมที่ 3 เรื่องการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย ใช้ระยะเวลาการเรียนรู้จำนวน 5 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล โดยใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลังจากการทดลองใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัยเสร็จสิ้นครบทั้ง 10 ชั่วโมง ระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้มีการบันทึกเสียงการให้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้วย ซึ่งคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ มีดังต่อไปนี้

- 1) สิ่งที่น่าสนใจในการขับร้องเพลงไทยคืออะไร
- 2) อะไรเป็นอุปสรรคสำหรับการขับร้องเพลงไทย
- 3) ชุดการสอนมีส่วนช่วยในการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไรบ้าง
 - 3.1) ชุดการสอนเป็นส่วนช่วยในการจำได้หรือไม่
 - 3.2) ชุดการสอนเป็นส่วนช่วยให้เข้าใจบทเพลงได้ง่ายขึ้นหรือไม่
 - 3.3) ชุดการสอนเป็นส่วนช่วยให้พัฒนาการขับร้องได้เร็วขึ้นหรือไม่
 - 3.4) ชุดการสอนเป็นส่วนช่วยในการฝึกขับร้องเป็นลำดับขั้นตอนหรือไม่
 - 3.5) ชุดการสอนเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนสนุกในการเรียนหรือไม่
- 4) ผู้เรียนมีความคาดหวังจากการเรียนครั้งนี้อย่างไรบ้าง
- 5) เทคนิคการขับร้องเพลงไทยสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนได้อย่างไรบ้าง

ส่วนที่ 3 แบบสังเกต

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกต โดยวิธีการจดบันทึกพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของผู้ให้ข้อมูล และบันทึกวิธีโอระหว่างการเรียนรู้ การสอนเพื่อสังเกตพัฒนาการของผู้ให้ข้อมูลในการเรียนรู้แต่ละชั่วโมง

โดยแบบสังเกตเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แบบสังเกตการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย

ลำดับ	พฤติกรรมปฏิบัติ	ระดับคะแนน			
		ควรได้รับการปรับปรุง	กำลังพัฒนา	ระดับดี	ระดับดีมาก
		1-3	4-6	7-8	9-10
1.	คำร้องถูกต้อง				
2.	อักขระคำควบกล้ำ				
3.	จังหวะถูกต้อง				
4.	การเอื้อนถูกต้อง				
5.	ทำนองถูกต้อง				
6.	การหายใจถูกต้อง				
7.	เทคนิคการปรับเสียงถูกต้อง				
8.	เทคนิคการกระทบเสียงถูกต้อง				
9.	อารมณ์เหมาะสมกับบทเพลง				
10.	บุคลิกภาพ				

ปัญหา/อุปสรรค

.....

การแก้ไขปัญหา

.....

ส่วนที่ 4 แบบประเมิน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัยในงานวิจัยครั้งนี้ โดยได้สร้างตามหลักการขับร้องเพลงไทย ของครูท้วม ประสิทธิ์กุล และ คณพล จันทน์หอม เพื่อใช้ประเมินผู้ให้ข้อมูลในการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนครบทั้ง 10 ชั่วโมง

แบบประเมินการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย

คำชี้แจง : โปรดให้คะแนนเป็นตัวเลข ตามระดับความสามารถ ในการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย

ตารางที่ 2 แบบประเมินการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย

ลำดับ	พฤติกรรมปฏิบัติ	ระดับคะแนน			
		ควรได้รับการปรับปรุง	กำลังพัฒนา	ระดับดี	ระดับดีมาก
		1-3	4-6	7-8	9-10
1.	คำร้องถูกต้อง				
2.	อักขระคำควบกล้ำ				
3.	จังหวะถูกต้อง				
4.	การเอื้อนถูกต้อง				
5.	ทำนองถูกต้อง				
6.	การหายใจถูกต้อง				
7.	เทคนิคการปรับเสียงถูกต้อง				
8.	เทคนิคการกระทบเสียงถูกต้อง				
9.	อารมณ์เหมาะสมกับบทเพลง				
10.	บุคลิกภาพ				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

...../...../.....

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยการสร้างชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย ตรวจสอบโดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการวิจัยการสร้างชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย โดยการหาค่า IOC (IOC : Index of item objective congruence) คือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ จุดประสงค์และเนื้อหาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 3 ท่าน ในการตรวจสอบโดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 สอดคล้อง

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจ

ให้คะแนน -1 ไม่สอดคล้อง

ตารางที่ 3.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือปรากฏผลตามตาราง ดังนี้

เนื้อหา ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			Σ R	IOC	ผลสรุป	
	1	2	3			ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
2	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
3	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
4	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
5	0	+1	+1	2	0.67	✓	
6	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
7	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
8	0	+1	+1	2	0.67	✓	
9	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
10	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
11	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
12	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
13	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
14	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
15	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
16	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
17	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
18	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
19	+1	+1	+1	3	1.0	✓	
20	+1	+1	+1	3	1.0	✓	

จากตารางการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ พบว่าค่า IOC ทุกข้อมีค่าสูงกว่า 0.50 แสดงว่าชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้

ขั้นตอนที่ 4 นำไปทดลองใช้

หลังจากการปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนไปทดลองก่อนการนำไปใช้จริง โดยได้ทดลองใช้กับผู้เรียนจำนวน 2 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ก่อนการนำไปใช้จริง ซึ่งผลที่ได้จากการทดลองก่อนการนำไปใช้จริง พบว่า ชุดการสอนสามารถช่วยฝึกได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มีประสิทธิภาพในการช่วยเสริมทักษะทางด้านความจำ และสามารถใช้ฝึกซ้อมปฏิบัติได้เองหลังจากการเรียนรู้ในคาบเรียน หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำชุดการสอนไปทดลองใช้จริง

ภาพที่ 1 บรรยากาศการทดลองใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย

ที่มา: นวริศา ธัญโรจน์วิวัฒน์

ขั้นตอนที่ 5 เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สมัครงเรียนที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ จำนวน 2 คน โดยได้ทำการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง มีเกณฑ์การคัดเลือก คือเป็นผู้สมัครใจสนใจเรียนขับร้องเพลงไทย มีพื้นฐานการขับร้องเพลงประเภทอื่น สามารถอ่านโน้ตดนตรีไทยได้ เนื่องจากชุดการสอนมีการบันทึกระบบโน้ตดนตรีไทย และสามารถอ่านออกเสียงถูกต้องตามอักขระภาษาไทยได้

2) การจัดการเรียนการสอนใช้เวลาทั้งหมด 10 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นครั้งละ 1 ชั่วโมง จำนวน 10 ครั้ง เรียนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ระหว่างวันที่ 29 กรกฎาคม 2563 ถึง วันที่ 28 สิงหาคม 2563 และได้ทำการทดสอบการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย โดยคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านการขับร้องเพลงไทย 2 ท่าน ในวันที่ 31 สิงหาคม 2563 โดยใช้วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ เป็นสถานที่ในการจัดการเรียนการสอนและการทดสอบ

3) ในระหว่างการทดลองใช้ชุดการสอน ผู้วิจัยได้มีการบันทึกหลังการเรียนรู้ทุกครั้ง เพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้ ปัญหา การแก้ไขปัญหา และการสังเกต โดยวิธีการจดบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ การบันทึกวิดีโอเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นข้อมูลในการรายงานผลการวิจัยในครั้งนี้

4) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนได้จัดการทดสอบประเมินผล โดยการสอบประเมินเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย ทำการประเมินโดยคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านการขับร้องเพลงไทย

5) เมื่อสิ้นสุดการประเมินผล ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลตามโครงสร้างที่สร้างไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มวิเคราะห์ข้อมูลในขณะที่ทำการทดลองและภายหลังเก็บข้อมูล ในขณะที่เก็บข้อมูลนั้นผู้วิจัยจะตรวจสอบข้อมูลไปด้วย โดยการวิเคราะห์ค้นหาความหมายของข้อมูลที่ได้รับ การวิจัยครั้งนี้ของผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนวิธีการของแวนแคม คือจะนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

สำหรับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

- 1) วิเคราะห์การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้ให้ข้อมูล
- 2) วิเคราะห์จากการสัมภาษณ์
- 3) วิเคราะห์ผลการใช้ ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า จากการทดลองใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 83.5 - 86.5 ซึ่งจากคะแนนดังกล่าว หมายถึงผู้เรียนสามารถปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัยได้อย่างถูกต้องเป็นส่วนใหญ่

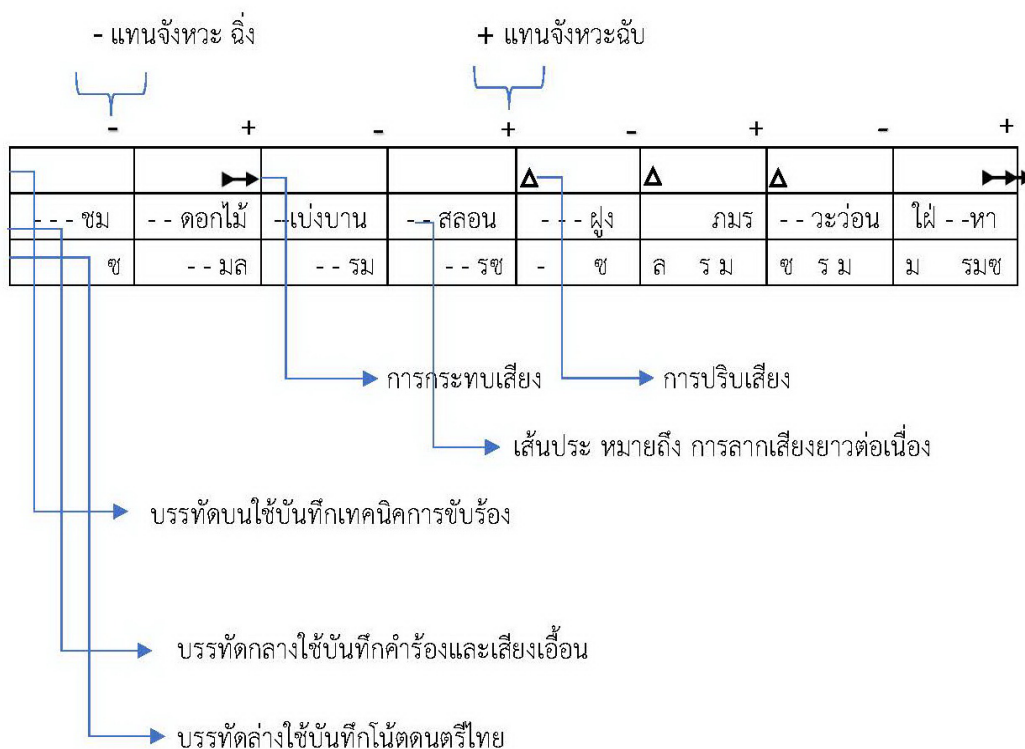
(ร้อยละ 80-89) ความหมายระดับคะแนน คืออยู่ในระดับดี ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัยได้ ถึงแม้ผู้เรียนจะไม่เคยเรียนขับร้องเพลงไทยและไม่มีพื้นฐานการขับร้องเพลงไทยมาก่อนก็ตาม ผู้เรียนสามารถปฏิบัติเทคนิคเสียงเอื้อน อื้อ อือ การกระทบเสียง การปรับเสียง ได้ในระดับดี และสามารถขับร้องเพลงพ็อนมาลัยได้อย่างไพเราะ นุ่มนวล อ่อนหวาน ตามทำนองเพลง จากการให้คะแนนการสอบของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านการขับร้องเพลงไทย และชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย เป็นส่วนช่วยในเรื่องความจำให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการปฏิบัติเทคนิคการขับร้อง เสียงเอื้อน อื้อ อือ การกระทบเสียง การปรับเสียง ได้ง่ายขึ้น สามารถนำชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัยไปฝึกซ้อมได้ด้วยตัวเอง ผู้ให้ข้อมูลมีความเข้าใจในวิธีการฝึกปฏิบัติการขับร้องเป็นรูปธรรมมากขึ้น จากผลการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

เนื้อร้องเพลงพ็อนมาลัย

ชมดอกไม้แบ่งบานสลอน	ฝูงภมรระว่อนไผ่หา
ดอกพิกุลยี่สุ่นจำปา	ลมพัดพารำเพยขจร
เกดกระถินส่งกลิ่นหอมฟุ้ง	กำจายจรุงระรินเกสร
จันทน์กะพ้อช่างล่อภมร	ให้หลงเริงร่อนบินว่อนตอม
ไอ้ดอกไม้ก็ไ้ใช้กลิ่น	อวดประทีนที่แสนสุดหอม
เร้าฤทัยเราให้ไผ่ตอม	ช่างน่าถนอมจริงเหนอ
พวกดอกไม้ก็ไ้งามเท่า	พัคตร์แม่เจ้าแม่ท้าวคำปิ่น
สำรวยเลิศช่างเจิดโฉมฉิน	บ่มีมลทินทั่วสรรพางค์
กลิ่นดอกไม้ก็ไ้ระรื่น	หอมชุ่มชื่นเท่าคุณพระนาง
ข้าเจ้าภักดีบ่มีจิตจาง	จนชีวิตวางวายเหนอ

ตารางบันทึกเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย

ส่วนประกอบของตารางบันทึกการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย มีดังนี้

ตารางบันทึกเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย

คำร้องท่อนที่ 1

บรรทัดที่ 1

	-	+	-	+	-	+	-	+
		➡			Δ	Δ	Δ	➡
ชม	- - ดอกไม้	-- เบ่งบาน	-- สล่อน	- - ผู้ง	- - ภาร	- - ะว่อน	อื้อไฝอื้อหา	
ช	- - ม ล	- - ร ม	- - ร ช	- - ช	ล ร ม	ช ร ม	ม ร มช	

บรรทัดที่ 2

					Δ ➡	➡ ➡ ➡	➡ ➡ ➡
- - - ดอก	- - พิกุล	ยี่สุน	- - จำปา	- - - ลม	- พัด - พา	- - รำเพย	- - ขจร
- - - ม	- - ลช	ร ด	- - ร ม	- - - ม	ช ล ช ม	- - ช ม ม	- - ร มช

บรรทัดที่ 3

	Δ	Δ ➡	➡ ➡ ➡	➡ ➡ ➡	➡ ➡	➡ ➡ ➡	➡ ➡ ➡
- - - เกิด	- - กระถิน	- - ส่งกลิ่น	หอม- พุ้ง	- - กำจาย	- - จรุง	- - ะรื้น	เก - - สร
- - - ช	ล - - ร ม	ช - ร ร ม	ด ร - ร ม	- - ร มชล	- - ช ช ม	- - ช ช ด	ม ร - - มชช

บรรทัดที่ 4

	Δ ➡	➡ ➡			Δ ➡ ➡ ➡	Δ	➡ ➡
- - - จันทน์	- - กะ พ้อ	- - ช่างล่อ	- - ภาร	- - ให้หลง	เรึงอื้อร้อน	อื้อฮี้ - บิน	อื้อ-วอนตอม
- - - ช	ล ช มช	- - ร ร ด	- - ร ม	- - ร ม	ช ช - ม	ม ช - ม	ร - ด ม
		- - ร ม ร ด					

ดนตรีรับ

- - - -	- ด ร ม	- - ช ม	ร ด ร ม	- - - -	- ด ร ม	- - ช ม	ร ด ร ม
---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

คำร้องท่อนที่ 2

บรรทัดที่ 5

	-	+	-	+	-	+	-	+
	➡	➡	➡	➡	➡		Δ ➡ ➡ Δ	
- - - โอ	- - ดอกไม้	- - ก็ได้	- ใช้ - กลิ่น	- - - อวด	- - ประทิน	- - ที่แสน	สุดอื้อหอม	
- - - ช ม	- - ม ชล	- - ร ม	มช - ด	- - - ล ด	- - ร ม	- - ร ม	ช ด ร ม มช	

บรรทัดที่ 6

	➡	➡	➡	➡	➡ ➡	Δ ➡	➡ ➡
- - - ไร่	- - ถ้าย	- - เราให้	ไฝอื้อ-ดอม	- - ช่างน่า	- - - ถนอม	- - - จริง	อื้อ-เหนอ
- - - ชล	- - ร มช	- - ร ร ม	ด ร - ร ม	- - ร ม	ช ม ร ด	ช - - ชล	ล - ล ด

ดนตรีรับ

- - - ด	- - ล ด	- - ร ม	ร ด ล ด	- - - -	ช ช ช ช	- - - -	ด ล ช ม
- - - -	ร ด ร ม	- - ช ม	ร ด ร ม	- - - -	ร ด ร ม	ร ม ช ม	ร ด ร ม
ร ด ร ม	ร ด ร ม	ร ด ร ม	- - - -	- - - -	ล ช ม ช	- - - -	ช ล ช ม
- - - -	ช ล ช ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	ร ด ล ด

คำร้องท่อน 1 เทียบกลับ

บรรทัดที่ 7

	-	+	-	+	-	+	-	+
	→	→	→		→	→	→	Δ
--- พวง	-- ดอกไม้	-- ก็ไม้	งามอ้อเท่า	-- พักตร์	- แม่-เจ้า	-- แม่เท้า	คำสือ-ปิ่น	
--- ซ	- ม ซล	-- ร มซ	ม ร ด	--- ม	- รด-รด	- ร มซ	ม ร- ม ซ	

บรรทัดที่ 8

	Δ	→	→	→	Δ	→	→	Δ
--- สำ	รวย- -เลิศ	- -ช่างเชิด	โฉม - -ฉิน	-- ป้อมี	ส้อมล- ทิน	--- ทั่ว	สรร-พวงค์	
--- ซ	ล ร- -มซ	- -ร มร	ด ร - - ม	ซ - - ร ม	ซ ซล ซม	--- มร	ด ซ ซม	

ดนตรีรับ

----	- ด ร ม	-- ซ ม	ร ด ร ม	----	- ด ร ม	-- ซ ม	ร ด ร ม
------	---------	--------	---------	------	---------	--------	---------

คำร้องท่อนที่ 2 เทียบกลับ

บรรทัดที่ 9

	-	+	-	+	-	+	-	+
	→	→	Δ	→	→	→	→	→
--- กลิ่น	-- ดอกไม้	-- ก็ไม้	อ้อ-ระเร็น	--- หอม	- ชุ่ม- ชื่น	-- เท่าคุณ	-- พระนาง	
--- ม	- ม ซล	- ร มซ	ซ ม - ร รด	-- มซ	- ชมร-รด	-- ร ม	-- ร มซ	

บรรทัดที่ 10

→			→		→	→	→
- - ข้าเจ้า	-- รักดี	อ้อ- ป้อมี	อ้อจิตอ้อจาง	-- จนซี	อ้อ วิตวาง	--- วาย	-- -เหนอ
-- ซ ซล	-- ร ม	ซ - ร ม	ร ด ร รม	-- ร ม	ซ ซม มด	--- รม	--- ล ด

ดนตรีรับ

--- ด	-- ล ด	-- ร ม	ร ด ล ด	--- ด	-- ล ด	-- ร ม	ร ด ล ด
-------	--------	--------	---------	-------	--------	--------	---------

ออกซุ่ม

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าผลที่ได้นั้น มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัยของผู้ให้ข้อมูล มีส่วนประกอบด้วยกันหลายสาเหตุที่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลปฏิบัติเทคนิคการขับร้องได้เร็วหรือได้ช้าเพราะสาเหตุอะไร มีอะไรเป็นตัวแปรสำคัญในการส่งผลให้การปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัยของผู้เรียนแตกต่างกันหรือเหมือนกันเพราะเหตุใด

จากการทดลองใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย ผู้วิจัยได้พบสิ่งที่น่าสนใจในตัวของผู้เรียนทั้ง 2 คน ซึ่งมีทั้งความเหมือนกันและความแตกต่างกันในตัวของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องธรรมชาติของเสียง น้ำเสียง ทักษะการเรียนรู้ จังหวะการขับร้อง เป็นต้น เมื่อพูดถึงหลักการขับร้องเพลงไทย ตามที่ ครูท้วม ประสิทธิ์กุล (2529, น.42) ได้กล่าวถึงหลักการขับร้องเพลงไทยว่าควรประกอบด้วย 4 ข้อสำคัญ คือ

1) กระแสจิตและสมอง

การเรียนรู้ขับร้องเพลงไทย ต้องอาศัยปัญญา อาศัยจิตและสมอง เพราะการขับร้องเป็นวิชาที่ใช้เสียงและกระแสลม

ซึ่งไม่มีตัวตน จึงต้องอาศัยจิตและสมอง เพราะเสียงลมเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนมาก ถึงแม้จิตของคนจะมีกระแสก็ตาม ก็ยังต้องอาศัยสมองด้วย เพราะสมองเป็นผู้คุมประสาททั้ง 5

2) ปัญญา

ผู้มีปัญญาดีนั้น ก็เนื่องมาจากจิตเป็นปฐมเหตุ เมื่อจิตเป็นปกติดี สมองก็ดี สติปัญญาดี มีไหวพริบดี หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า ฉลาด เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล เป็นสมบัติติดตัวมาแต่กำเนิด หรือเรียกอย่างสมัยใหม่ก็คือ พรสวรรค์เฉพาะตัว

3) การขับร้องเป็นศิลปะ

วิชาขับร้องเพลงไทย แต่เดิมยังไม่มีโน้ต มีหลักและวิธีเป็นหัวใจสำคัญ การเรียนก็เรียนแบบวิธีท่องจำ ดังนั้นผู้ที่เรียนขับร้องเพลงไทย ต้องเป็นผู้ตั้งใจจริง เพราะเพลงไทยนั้นมีกลวิธีซับซ้อน และลึกลับมากมาย ผู้เรียนต้องจริงจังและอดทน

4) ทฤษฎี ปฏิบัติ เทคนิค

หลักวิชาขับร้องเพลงไทย คือเรียนรู้ศัพท์ภาษา การใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องตามอักขรวิธีของหลักการร้องเพลงไทย ร ล ไม่ให้ปนกัน จังหวะ อารมณ์เพลง และเทคนิคการทำให้เสียงไพเราะ อาทิ เช่น เสียงปริบ เสียงโปรย เสียงโหย เสียงหวาน เสียงกระทบ เสียงเกลือก เสียงครั่น เป็นต้น ซึ่งเทคนิคดังกล่าวจะช่วยเสริมให้บทเพลงมีความไพเราะน่าฟังยิ่งขึ้น

ตามหลักการขับร้องเพลงไทยที่ครูท้วมได้กล่าวมาข้างต้น และหลังจากที่ผู้วิจัยได้ทดลองใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัยกับผู้เรียนแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ค้นพบสิ่งที่อยู่ในตัวผู้เรียนทั้งสองคนไม่ว่าจะเป็น กระแสจิต สมอง ปัญญา ศิลปะการขับร้อง และทฤษฎี การปฏิบัติ เทคนิค ซึ่งทั้งหมดนี้ผู้วิจัย จะเรียกรวมว่า “ประสบการณ์เดิม” จากผลการศึกษาที่ปรากฏตามในบทที่ 4 ผู้วิจัยได้เลือกมาอภิปรายผล คือ ผลสรุปรวมจากการทดลองใช้ชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย กับผู้เรียน A1 และ ผู้เรียน A2 ซึ่ง “ประสบการณ์เดิม” ของผู้เรียนนั้นได้ส่งผลต่อการเรียนรู้การปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัยในครั้งนี้ด้วยเช่นกัน

สิ่งที่ปรากฏเหมือนกันของผู้ให้ข้อมูล มีดังนี้

1) ปฏิบัติเทคนิคการขับร้อง เสียงกระทบ 3 พยางค์ ได้พอใช้ ในคำร้องคำว่า “หอมชุ่มชื่น”

2) ปฏิบัติเทคนิคการขับร้อง เสียงกระทบ 4 พยางค์ ได้พอใช้ ในคำร้องคำว่า “รำเพย”

3) ปฏิบัติเทคนิคการขับร้อง คำว่า “ให้หลงเรีงร้อน” ได้พอใช้ เนื่องจากคำดังกล่าวมีเทคนิคการขับร้องที่ใช้ทั้งเสียงปริบและเสียงกระทบที่ติดต่อกันจำนวนมาก

จากสิ่งที่ได้ปรากฏขึ้นในการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย ที่เหมือนกันของผู้เรียนนั้นมีสาเหตุมาจาก “ประสบการณ์เดิม” ของผู้เรียน ซึ่งมีที่มาดังนี้

ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน A1 และผู้เรียน A2

ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน A1 ผู้เรียนเป็นนักศึกษาที่เรียนการขับร้องเพลงคลาสสิกมาประมาณ 3 ปี และสามารถขับร้องเพลงไทยสากลทั่วไปได้บ้าง และขับร้องเพลงในโบสถ์ ซึ่งการขับร้องทั้งหมดที่ผู้เรียนได้เคยปฏิบัติการขับร้องมานั้น ยังไม่เคยมีการใช้เทคนิคการขับร้อง ที่มีการเอื้อน เสียง อื้อ อือ การปรบเสียง และการกระทบเสียง มาก่อน ซึ่งครั้งนี้ถือว่าเป็นครั้งแรกที่ผู้เรียนได้พบประสบการณ์การขับร้องใหม่ที่ไม่เคยเจอมาก่อน จึงอาจจะส่งผลให้การปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงไทยของผู้เรียนนั้น เป็นไปได้ช้าบ้างเล็กน้อย

ซึ่งวิธีการแก้ไขให้ผู้เรียน A1 และ ผู้เรียน A2 ปฏิบัติเทคนิคการขับร้องได้ดีขึ้นของผู้วิจัย คือ ผู้สอนแนะนำให้ผู้เรียนใช้ระยะเวลาในการฝึกซ้อมเทคนิคการขับร้องดังกล่าวเป็นการบ้าน โดยได้แนะนำวิธีการฝึกซ้อม คือ ฝึกซ้อมตามแบบฝึกของชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติตามวิธีการฝึกซ้อมตามขั้นตอน ตามตัวอย่างคำร้องท่อนที่ผู้เรียนต้องฝึกซ้อมเป็นพิเศษ ในเอกสารคู่มือผู้เรียน ของกิจกรรมที่ 3 เทคนิคการขับร้องเพลงพ็อนมาลัย และเมื่อผู้เรียนได้ฝึกซ้อมเพิ่มเติมมาจากบ้านแล้ว ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ในการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องนั้นได้พัฒนาดีขึ้นกว่าเดิม

ต่อด้วยประสบการณ์เดิมของผู้เรียน A2 ผู้เรียนเป็นนักศึกษาที่เรียนเอกเปียโน แต่สามารถขับร้องเพลงไทยสากลทั่วไป ได้ ขับร้องเพลงในโบสถ์ได้ เรียกได้ว่ามีพื้นฐานการขับร้องในระดับหนึ่ง แต่ไม่ได้เรียนวิชาเอกการขับร้องโดยตรงเหมือนผู้เรียน A1 แต่ผู้เรียน A2 เป็นผู้มีปัญญาคิด ในด้านความจำ มีไหวพริบ มีความตั้งใจ อดทนในการเรียน เพียงแต่สิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ เทคนิคการขับร้องเพลงไทยได้พอใช้ในส่วนของการปรับเสียง การกระทบเสียงก็เพราะว่า เทคนิคการขับร้องดังกล่าวเป็นเทคนิค การขับร้องที่ผู้เรียนได้พบเจอเป็นครั้งแรกเช่นเดียวกับผู้เรียน A1 ซึ่ง “ประสบการณ์เดิม” ที่กล่าวมานี้ได้สอดคล้องกับทฤษฎี สุธงจิตต์ (2534) ได้กล่าวถึงเทคนิคและวิธีการสอนร้องเพลง ไว้ว่า นักเรียนบางคนที่ไม่สามารถเปล่งเสียงได้ถูกต้องกับระดับ เสียงที่ได้ยิน กล่าวคือไม่สามารถควบคุมระดับเสียงของตนเองให้เปล่งได้ตามที่ตนต้องการได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุ หลายประการ เช่น

- 1) ไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องระดับเสียงคือ ไม่มีแนวคิดเกี่ยวกับระดับเสียงสูงต่ำ
- 2) ไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการร้องเพลงมาก่อนเลย

ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า “ประสบการณ์เดิม” นั้นสำคัญต่อการเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงการฝึกปฏิบัติเทคนิค การขับร้องในแต่ละขั้นตอนได้อย่างไร เมื่อผู้เรียนขาดประสบการณ์ใดในเบื้องต้น ครูผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนปฏิบัติตามลำดับ ความสำคัญในเนื้อหาการเรียนรู้ สำหรับผู้ที่ขับร้องเพลงได้แล้วก็สามารถที่จะเติมหรือเพิ่มความรู้ เทคนิค ใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนไม่เคย ได้เรียนหรือไม่เคยได้ฝึกปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้ลองเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อเพิ่มความสามารถและความท้าทายในการเรียนรู้ที่ยากขึ้นไป ตามลำดับ

สิ่งที่ปรากฏแตกต่างกันของผู้ให้ข้อมูล มีดังนี้

1. ผู้เรียน A2 เสียงเบากว่าผู้เรียน A1
2. ผู้เรียน A2 สามารถทำเทคนิคเสียงปรับได้เร็วกว่าผู้เรียน A1

จากสิ่งที่ได้ปรากฏขึ้นในการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงฟ้อนมาลัย ที่แตกต่างกันของผู้เรียนนั้นมีสาเหตุมาจาก “ประสบการณ์เดิม” ของผู้เรียนด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งมีที่มาดังนี้

ในสิ่งที่ปรากฏข้อที่ 1 นั้น ผู้เรียน A2 มีลักษณะเสียงที่เบากว่าผู้เรียน A1 จากสิ่งที่ปรากฏขึ้นเช่นนี้ คงปฏิเสธไม่ได้ว่า มาจากสาเหตุใด คงไม่พ้น “ประสบการณ์เดิม” ซึ่งผู้เรียน A1 เป็นนักศึกษาเรียนวิชาเอกเปียโน และมีประสบการณ์การขับร้อง เพลงไทยสากล ขับร้องเพลงในโบสถ์มาบ้าง ซึ่งในการใช้กำลังเสียงหรือพลังเสียงมากนั้น คงไม่เท่ากับผู้เรียน A2 ซึ่งผู้เรียน A2 เรียนเอกการขับร้องเพลงคลาสสิก แน่นนอนว่าการขับร้องเพลงคลาสสิกนั้นย่อมใช้กำลังเสียงที่มากพอสมควร รวมไปถึง การได้เรียนได้ฝึกการเปล่งเสียงร้องทุกวัน จึงทำให้ผู้เรียน A2 นั้นมีกำลังเสียงพลังเสียงที่ดีกว่าผู้เรียน A1 ในเรื่องของกำลังเสียง หรือพลังเสียงนั้นมีความสำคัญต่อการร้องเพลงอย่างมาก ตามที่ (คณพล จันทน์หอม, 2539, น.28-35) ได้กล่าวถึงเรื่อง เสียง ไว้ว่า เสียง หมายถึง

1) กำลังเสียงหรือพลังเสียง หมายถึงผู้ขับร้องจะต้องมีกำลังเสียงที่แข็งแรงในการออกเสียงสูง ต่ำ ลากเสียงยาว ดัง เบา ตามทำนองเพลงได้อย่างเหมาะสม

2) คุณภาพเสียง กล่าวคือ ควรมีลักษณะเสียงที่ดี เสียงใส เสียงชัดเจนไม่คลุมเครือตามที่ คณพล จันทน์หอม ได้กล่าว ข้างต้น ในส่วนของผู้เรียน A1 นั้นยังขาดเรื่องของกำลังเสียงหรือพลังเสียงอยู่ในเบื้องต้น อาจด้วยเพราะประสบการณ์เดิมของ เรียนที่ไม่ได้ใช้กำลังเสียงหรือพลังเสียงที่มากพอ จึงทำให้เสียงร้องของผู้เรียน A1 นั้นเบากว่าเสียงร้องผู้เรียน A2 นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตถึงสาเหตุที่ผู้เรียน A1 นั้นเสียงเบาอีกอย่างหนึ่งก็คือ ด้วยลักษณะเพลงไทย เพลงฟ้อนมาลัย มีความจำกัด ระดับเสียงในการร้องที่ตายตัว กล่าวคือ เพลงไทยเดิมไม่มีระดับเสียง หรือคีย์เพลงให้เลือกเยอะเหมือนเพลงไทยสากล เพลงไทยลูกกรุง เพลงไทยลูกทุ่ง ๆ ด้วยความจำกัดเรื่องระดับเสียงแบบนี้ อาจจะส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถร้องในระดับเสียงที่ ผู้เรียนถนัดหรือตรงกับระดับเสียงตามธรรมชาติของผู้เรียนได้ จึงส่งผลให้ผู้เรียนไม่มีแรงพอในการขับร้อง และทำให้เสียงร้องที่ ออกมาเบาขึ้นเอง และนี่เป็นเพียงข้อสันนิษฐานจากผู้วิจัยเท่านั้น

ในสิ่งที่ปรากฏข้อที่ 2 ผู้เรียน A2 สามารถทำเทคนิคเสียงปรับได้เร็วกว่าผู้เรียน A1 จากสิ่งที่ได้ปรากฏขึ้นเช่นนั้นนั้น ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกประหลาดใจเช่นเดียวกัน เนื่องจากผู้เรียน A1 นั้นเป็นนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกการขับร้องเพลงคลาสสิก แต่ผู้เรียน A2 เรียนวิชาเอกเปียโน แน่นนอนว่าประสบการณ์การขับร้องของผู้เรียน A1 นั้นย่อมต้องมีมากกว่าผู้เรียน A2 สิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยคิดเช่นนั้น เพราะผู้เรียนร้องโดยตรงย่อมได้รับการฝึกฝนวิธีการขับร้องมาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน และมีโอกาสในการใช้เสียงในลักษณะต่างๆ เช่น เสียงสูง เสียงกลาง เสียงต่ำ เสียงเบา - ดัง และเทคนิคการขับร้องอื่นๆ ที่มีในการขับร้องเพลงคลาสสิก ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงมีการคาดเดาว่าผู้เรียน A1 น่าจะปฏิบัติเทคนิคการขับร้อง การทำเสียงปรับได้เร็วกว่าผู้เรียน A2 ในขณะที่ทำการทดลองใช้ชุดการสอน

แต่ผลที่ปรากฏขึ้นนั้นตรงกันข้ามกับที่ผู้วิจัยได้คาดการณ์เอาไว้ สาเหตุที่ทำให้ผู้เรียน A2 สามารถปฏิบัติเทคนิคการปรับเสียงได้เร็วกว่าผู้เรียน A1 อาจจะเป็นเพราะว่า วิธีการทำเสียงปรับ (ครูท่อม ประสิทธิ์กุล, 2529) ตามที่ครูท่อมได้อธิบายว่า เสียงปรับ คือการเปล่งเสียงออกมาจากคอเล็กน้อยสู่नाสิก เน้นน้ำหนักของเสียงอยู่ที่จมูก หากผู้ขับร้อง ร้องอยู่เสียงใดเสียงหนึ่งใช้เสียงนั้นเป็นเสียงยืน เสียงยืนนี้ต้องเปล่งกำลังให้มีความแรงมากหน่อยในครั้งแรก ต่อจากนั้นเปล่งเสียงอีกครั้งติดไป แต่เสียงของครั้งที่สองนี้ลดกำลังเสียงให้เบาลง เหลือเพียงผิวเสียงของครั้งที่หนึ่งแล้วสลับปลายเสียงให้แรงอีกครั้งหนึ่ง เบาครั้งหนึ่ง สลับกันไปมาสองหรือสามครั้งแล้วแต่กรณีของบทเพลงและความเหมาะสม

จากวิธีปฏิบัติการปรับเสียงจากการอธิบายข้างต้น เห็นได้ว่า ลักษณะการปฏิบัติการปรับเสียงอยู่ที่การเน้นน้ำหนักเสียงอยู่ที่จมูก ด้วยลักษณะช่องเสียงที่ต้องอยู่ที่จมูก (นาสิก) นี่เองเป็นช่องเสียงของการขับร้องเฉพาะลักษณะของเพลงไทยที่แตกต่างจากการขับร้องเพลงคลาสสิก เพราะว่าเพลงคลาสสิกจะเน้นการขับร้องที่ออกมาจากท้อง เสียงร้องที่ออกมาฟังแล้วจะมีลักษณะเสียงกลมๆ ใหญ่ๆ และเพลงคลาสสิกไม่มีวิธีการปรับเสียงที่ใช้ช่องเสียงตรงจมูก (นาสิก) ด้วยเหตุนี้อาจจะเป็นสาเหตุทำให้ผู้เรียน A1 ไม่คุ้นเคยกับการทำเทคนิคเสียงปรับ เพราะติดกับวิธีการขับร้องแบบคลาสสิกที่เน้นการร้องออกมาจากกระบังลมนั่นเอง

คำแนะนำจากคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านการขับร้องเพลงไทย

สำหรับคำแนะนำข้อเสนอแนะที่คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำไว้ให้กับผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 2 คน คือ ภาพรวมอยู่ในระดับดี แต่ควรฝึกซ้อมเทคนิคการปรับเสียง และเทคนิคการกระทบเสียงเพิ่มเติมจะทำให้ผู้เรียนขับร้องได้ดีมากขึ้นกว่าเดิม สำหรับผู้ให้ข้อมูล A1 มีเสียงร้องที่แข็งแรงเกินไป แต่มีพลังเสียงที่ตีมาก ในส่วนนี้ผู้วิจัยคิดว่าด้วยพื้นฐานเดิมผู้ให้ข้อมูลเป็นนักศึกษาริเริ่มการขับร้องเพลงคลาสสิก จึงอาจทำให้เสียงร้องที่ร้องออกมานั้นฟังดูแข็งไปสำหรับเพลงพื้นบ้าน เพราะผู้ให้ข้อมูลนั้นในการขับร้องแบบที่ต้องใช้โทนเสียงแข็งแรง ขับร้องเสียงดังนั่นเอง หรืออีกหนึ่งสาเหตุ คือ ในระหว่างทำการสอนนั้นผู้เรียนอาจมีความตื่นเต้น จึงทำให้ผู้เรียนมีความกังวล หรือกลัวขับร้องเพลงพื้นบ้านผิด ด้วยความตื่นเต้น ความกังวลนี้จึงอาจทำให้ผู้เรียนไม่สามารถสื่อสารอารมณ์เพลงได้อย่างเต็มที่นั่นเอง ในส่วนนี้ผู้วิจัยเองมีความคิดว่า หากผู้เรียนได้แสดงการปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงไทยอย่างสม่ำเสมอ อาจช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการขับร้องเพลงไทยมากขึ้น และคลายความตื่นเต้นลงได้บ้าง และอาจช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารอารมณ์เพลงได้ดีขึ้นกว่าเดิม ส่วนผู้ให้ข้อมูลคน A2 คณะกรรมการได้แนะนำว่ามีเสียงร้องที่เบาเกินไป แต่มีน้ำเสียงอ่อนหวานเหมาะสมกับอารมณ์เพลงพื้นบ้าน ในส่วนนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เนื่องจากผู้ให้ข้อมูล A2 ไม่ได้เรียนเอกการขับร้องโดยตรง ในเรื่องของความแข็งแรงของเสียงและพลังเสียงนั้นอาจจะมีไม่มากพอ ส่วนน้ำเสียงที่อ่อนหวานของผู้ให้ข้อมูลนั้น เป็นสิ่งที่มีมาแต่กำเนิดและด้วยน้ำเสียงที่เบาของผู้ให้ข้อมูลอาจทำให้เสียงฟังดูอ่อนหวานด้วยเช่นกัน

คำชี้แนะจากคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านการขับร้องเพลงไทย ทั้ง 2 ท่าน มีดังนี้

ผู้ให้ข้อมูล A1 ภาพรวมอยู่ในระดับดี ควรฝึกซ้อมเทคนิคการปรับเสียงและเทคนิคการกระทบเสียงเพิ่มเติมจะทำให้ผู้เรียนร้องได้ดีมากขึ้นกว่าเดิม

ผู้ให้ข้อมูล A2 จังหวะผู้เรียนดีมาก ควรฝึกเทคนิคการปรับเสียงและกระทบเสียงเพิ่มเติม จะทำให้ขับร้องได้ไพเราะขึ้นกว่าเดิม

ลงชื่อ นางนันทิตา คุ่มมา

31/ส.ค./2563

ผู้ให้ข้อมูล A1 พลังเสียงการร้องดีมาก แต่เสียงร้องฟังแล้วยังแข็งไปนิดสำหรับอารมณ์เพลง ต้องให้อ่อนหวานกว่านี้อีกนิด

ผู้ให้ข้อมูล A2 พลังเสียงไม่ค่อยดี แต่น้ำเสียงดีมากเสียงหวาน ร้องได้อารมณ์เพลงนุ่มนวลอ่อนหวาน แนะนำควรให้ผู้เรียนออกกำลังกายเพิ่มเติม เพื่อช่วยเรื่องกำลังเสียงพลังเสียง

ลงชื่อ นางพัสภา ถาวร

31/ส.ค./2563

ภาพที่ 2 บรรยากาศการประเมินผลเทคนิคการขับร้องเพลงฟ้อนมาลัย โดย คณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญด้านการขับร้องเพลงไทย และผู้วิจัย

ที่มา: นวนริศา ธัญโรจน์วิวัฒน์

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยการสร้างชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงฟ้อนมาลัย

ในส่วนที่ควรจะต้องปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนในงานวิจัยครั้งนี้คือ ส่วนของกิจกรรมที่ 1 ที่ได้เรียงเนื้อหาเรื่องความรู้ทฤษฎีไว้ค่อนข้างมากในช่วงแรก อาจจะทำให้ผู้เรียนมีเวลาในการฝึกปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงฟ้อนมาลัยน้อย หากปรับปรุงและแบ่งเนื้อหาความรู้เรื่องทฤษฎี พร้อมกับการสอนเทคนิคการขับร้องควบคู่กันไปด้วยน่าจะเป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงฟ้อนมาลัยมากขึ้น และอาจทำให้ผู้เรียนเพลิดเพลินสนุกสนานในการเรียนอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรสร้างชุดการสอนเทคนิคการขับร้องเพลงไทยเพิ่มเติม เนื่องจากเทคนิคการขับร้องเพลงไทยยังมีอีกจำนวนมาก เพื่อให้มีสื่อการเรียนการสอนเพิ่มเติมสำหรับผู้สนใจฝึกปฏิบัติเทคนิคการขับร้องเพลงไทย

2) ควรมีการสร้างสื่อการเรียนการสอนการขับร้องในรูปแบบสื่อมัลติมีเดีย

รายการอ้างอิง

- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2540). *เทคนิคการขับร้องเพลงไทย*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- คณพล จันทน์หอม. (2539). *การขับร้องเพลงไทย*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- ชาย โพธิ์สิตา. (2550). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2538). *พฤติกรรมการสอนดนตรี*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธิ์ สุทธจิตต์. (2541). *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ท้วม ประสิทธิกุล. (2529). *หลักคีตศิลป์*. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด.
- ประดิษฐ์ กัลย์จาฤก. (2535). *การพระราชทานเพลิงศพ ท้วม ประสิทธิกุล*. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2550). *หลักการวัดและการประเมินผลการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เฮ้าส์ ออฟ เคอร์มิสท์
- ภาณุภาค โมกษศักดิ์. (2558). *การสืบทอดภูมิปัญญาด้านการขับร้องเพลงไทย*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- มนตรี ตราโมท. (2481). *ดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์
- สุมาลี จันทรชลอ. (2545). *การวัดและการประเมินผล*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด เพลท หจก สุเนตรฟิล์ม.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูปการศึกษา*.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *20 วิธีจัดการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- Husserl, E. (1963). *Ideas: A General Introduction to Pure Phenomenology*. Trans. W.R. Boyce Gibson. New York: Collier Books.